

Viktoria Čistáková

Archeoložka Viktoria Čistáková pochází z Ukrajiny. Narodila se v roce 1987 v přístavní Oděse, její tatínek byl námořník. Po rozvodu rodičů se přestěhovala s maminkou do Energodaru. Město je proslulé jednou z největších jaderných elektráren na světě a v současnosti je velmi často ostřelované.

„Tam jsme se odstěhovali, protože část rodiny jsou jaderní fyzici nebo inženýři, kteří jsou vázaní na elektrárny, stejně tak i maminka je vystudovaná „ajťáčka“ právě se zaměřením na vývoj jaderných technologií. Dědeček, babička, strejda, prostě všichni v rodině jsou vázaní na elektrárny.“

Po základní škole se kvůli maminčině práci a svému dalšímu vzdělání odstěhovala do Čech. A jaké pocity si prožívala náctiletá Viktoria?

„Je to výzva. Byla jsem hrozně smutná, že opouštím svou rodinu, to pochopitelně. Některé slzy dokonce ukáply, když jsme odjížděli. Odjížděli jsme do neznáma... Neuměla jsem češtinu vůbec. Ale zároveň jsem asi dobrodružnější povaha, nebo bývala jsem dobrodružnější povaha, takže jsem se těšila na něco nového.“

V Čechách si Viktoria Čistáková zvykla i přes první potíže. Proto ví, co tady zažívají její krajané teď. Sama pochází z ruskojazyčného prostředí. Rusko-ukrajinské vztahy byly podle ní velmi napjaté už před anexí Krymu v roce 2014. Ta ji ale úplně nepřekvapila.

„Protože Krym je velmi specifické prostředí. Je opravdu ruskojazyčný, prostě samostatné území, které sice podléhá pod správu Kyjeva, ale má spoustu výhod, co se týče nějakého kulturního sebeurčení nebo i ekonomického, hospodářského. Proto mě to překvapilo, protože jsem si říkala, tak co chtějí víc.“

Viktoria se neustále aktivně zapojuje do pomoci Ukrajině.

„Upřímně řečeno šok z té války byl natolik strašný pro mě, tak intenzivní a mě to hluboce zasáhlo, nejsem ten citlivý typ člověka, ale zrovna tohle mě semlelo od A do Z, překroutilo celý můj život naruby, v co jsem věřila a v co jsem doufala nebo v čem jsem vyrůstala, protože zase – ruskojazyčná rodina, ruská literatura, měli jsme to hrozně rádi, ale tohle bylo něco, co mě semlelo. A mám tam rodinu, mám tam babičku, mám tatku.“

Tím, že se rozhodla pomáhat jiným, vlastně pomáhá i sama sobě.

„Ta pomoc, ta výpomoc těch dobrovolníků, tak to bylo něco, co mi dokázalo aspoň trochu pomoci v těch prvních měsících se s tím vyrovnat. Protože nejsem voják, bohužel, nejsem lékař, nemohla jsem tam jít bojovat nebo jinak se zapojit do odboje, protože už mám české občanství, ale zároveň jsem jela na hranice pomáhat uprchlíkům překládat.“

Pak s manželem organizovala charitativní sbírky a také aukci pro Ukrajinskou ambasádu. Za výtěžek se pořídilo například vybavení pro armádu. Je něco, co si díky válce Viktoria Čistáková uvědomila?

„Možná se radovat z každého dne, a to mě ta válka opravdu naučila. A to nejsem v té válce, já to jen prožívám dálkově. Ale prožívám to skrz rodinu, skrz přátele, skrz jejich příběhy a říkám si, že každý den je požehnáním. Vděčnost a pokora, to je to, co nám chybí... a máme se krásně opravdu.“